

Elinvoima- ja konsernipalvelujen toimiala

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kuopion kaupungin tavoitteena on saavuttaa kuntalain edellyttämä talouden tasapaino vuoteen 2027 mennessä. Kaupunki on sitoutunut kehittämään toimintaa ja taloutta siten, että tulorahoitus mahdollistaa palvelut ja tarvittavat investoinnit. Tavoitteen saavuttamiseksi kaupunginvaltuuston toukokuussa 2024 hyväksymän talouden tasapainotusohjelman mukaisten toimenpiteiden suunnitelmallista toteuttamista jatketaan.

Vuoden 2025 alusta toimialan toimintaympäristöä muutti lakisääteisten työvoimapalvelujen siirtyminen kuntien tehtäväksi ja työttömyystukien rahoitusvastuun laajentuminen. Muutos tapahtui samaan aikaan työttömyyden kasvun kanssa, mikä haastaa kuntataloutta palvelutarpeen ja työttömyystukien rahoitusvastuun kasvamisen takia. Työvoimapalvelujen siirtymisen vaikutukset näkyvät selkeämmin vuonna 2026, kun toiminta on vakiinnutettu osaksi kaupungin peruspalveluja ja toiminnan kehittäminen jatkuu.

Kaupungin poliittinen johtamisjärjestelmä muuttui uudelle valtuustokaudelle 1.6.2025 alkaen ja operatiivisen johtamisjärjestelmän uudistamista edistetään siten, että malliin siirryttäisiin 1.1.2026. Uudistuksella vastataan toimintaympäristön muutoksiin ja tavoitellaan entistä vahvemmin Kuopion elinkeinojen ja työllisyyden kehittämistä sekä kaupungin veto-, pito- ja elinvoiman lisäämistä.

Ennusteiden mukaan Suomen talous jatkaa elpymistään vuonna 2026, mutta kasvu on edelleen vaimeaa ja altista kansainvälisille epävarmuustekijöille. Vaikka yksityinen kulutus osoittaa elpymisen merkkejä, kuluttajien luottamus talouteen on heikkoa ja hidastaa kotimaisen kysynnän kasvua. Kansainväliset kauppapoliittiset jännitteet, erityisesti Yhdysvaltojen ja Euroopan unionin välillä, voivat puolestaan heikentää Suomen vientinäkyviä. Inflaation odotetaan kuitenkin pysyvän maltillisena, mikä osaltaan vakauttaa talouden kehitystä.

Suomen liittyminen Natoon on lisännyt Suomen kansainvälistä kiinnostavuutta sekä mahdollistaa yrityksille ja alueille uudenlaisia turvallisuuteen liittyviä projekteja ja työpaikkoja. Ilmavoimien ja pelastusopiston sijoittuminen Kuopion alueelle mahdollistaa alueelle myös turvallisuustoimialan kehittämisen edelleen.

Kaupunkien veto- ja pitovoimatutkimuksen (T-Media 2025) mukaan Kuopion asema on säilynyt edelleen Tampereen jälkeen toiseksi vetovoimaisempana kaupunkina. Kilpailu kaupunkien ja alueiden välillä on kuitenkin kovaa ja Kuopion tulee löytää uudessa strategiassaan kilpailuetekijät, joiden varassa kaupunki tulevaisuudessa rakentaa kilpailukykyään ja erottuvuuttaan. Muutosvoimaisen strategian toteuttaminen on keskeinen osa alkanutta valtuustokautta. Kuopion vetovoiman ylläpitäminen on tärkeää alueen elinkeinoelämälle ja koko maakunnalle. Houkutteleva ja vetovoimainen alue parantaa yritysten ja organisaatioiden mahdollisuuksia rekrytoida osaavaa työvoimaa alueelle. Osaajaveto- ja pitovoima onkin yksi tulevan suunnittelukauden keskeisistä ylläpidettävistä ja kehitettävistä kärjistä. Kumppanuuksien syventäminen ja laajentaminen oppilaitosten, kuntien ja elinkeinoelämän yhteistyömuodoilla tarjoaa mahdollisuuden viedä aluetta samaan suuntaan.

Päättynyt Kuopio 250 -juhlavuosi-projekti tarjosi mahdollisuuden luoda yhtenäistä identiteettiä, pito- ja vetovoimaa sekä kehittyvää tapahtumakaupunkia. Juhlavuoden aikana mallinnettiin uusia yhteistyömuotoja toimijoiden kesken ja sen tuottama hyöty ulosmitataan tulevina vuosina kehittyvänä tapahtumakaupunkina. Lisäksi matkailun kehittymisen uudet edellytykset ja investoinnit Kuopioon ja Tahkolle mahdollistavat alueen kehittymisen myös kansainvälisen matkailun osalta.

Omistajaohjauksessa merkittävin muutos toimintaympäristössä on hankintalain uudistus, joka toteutuessaan muuttaa merkittävästi sidosyksiköiden käyttöä ja aiheuttaa tarpeen sidosyksiköitä koskeviin yritysjärjestelyihin. Aktiivisella omistajuudella tuetaan myös talouden tasapainottamiseen liittyviä tavoitteita.

Turvallisuustilanteen muuttuessa kyberturvallisuus on noussut keskeiseksi osaksi kuntien kokonaisturvallisuutta. Uusi kansallinen kyberturvallisuusstrategia ja EU:n sääntely tuovat kunnille uusia velvoitteita tietoturvan hallintaan, poikkeamien käsittelyyn ja henkilöstön osaamisen kehittämiseen. Digitalisaation ja tekoälyn yleistyessä kaupungin palveluiden suojaaminen kyberuhilta on entistä tärkeämpää. Lisäksi kyberuhat ja hybridi-vaikuttaminen asettavat haasteita ajantasaiselle kuntalaisviestinnälle.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kaupungille on laadittu uusi Kasvava ja elinvoimainen Kuopio -ohjelma ja valittuja painopisteitä toteutetaan huomioiden elinkeinoelämän kehittämisen tarpeet: esim. yritysalueiden kaavoitus ja tonttitarjonnan monipuolistaminen, myyntiprosessin ja -rekistereiden kehittäminen. Yritysten ja investointien houkuttelua Kuopioon voimistetaan. Työllisyyspalveluiden ja yrityspalveluiden toimintamalleja sekä yhteistyötä tiivistään työllisyyden kohentamiseksi.

Vihreään siirtymään varautuminen ja potentiaalin täysimääräinen hyödyntäminen edellyttää tiedonhankintaa ja vihreän siirtymän yrityshankkeiden valmistelua sekä potentiaalisten toimijoiden kartoittamista. Yrityspalvelu on valmistellut kiertotalouteen liittyvää hankekokonaisuutta ja hanke alkaa todennäköisesti jo alkuvuodesta 2026.

Käynnissä olevassa KYVYKÄS-kehittämishankkeessa (2025–2027) kehitetään yrityspalveluprosesseja yhdessä työllisyysalueen ja muiden sidosryhmien kanssa. Hankkeessa pilotoidaan ja otetaan käyttöön mm. digitaalisia työkaluja toiminnan tehostamiseksi ja vaikuttavuuden parantamiseksi. Seudullista yhteistyötä kehitetään paitsi hankkeessa, mutta myös normaalina yhteistyönä esim. yhteisen tontti- ja toimitila-alustan muodossa.

Toimialan toiminnan painopisteenä on myös kaupungin etujen ajaminen ja vaikuttaminen sekä vaikuttamisviestintä. Jatketaan aktiivista yhteistyötä edunvalvonnassa päättäjien, sidosryhmien ja kaupunkiverkostojen kanssa, tehostetaan viestintää ja lisätään vaikuttamisen osaamista. Uutta kaupunkiyhteisön strategiaa toteutetaan erillisin toteuttamisohjelmin ja strategisella viestinnällä tukien.

Talouden tasapainotuksen toimenpiteenä jatketaan kehittämishankkeiden arviointi- ja päätösprosessien yhtenäistämistä. Aktivoidaan toimialoja hyödyntämään ulkopuolista hankerahoitusta strategiaan ja ydintehtäviin uudistaviin tarpeisiin.

Jatketaan kokonaisturvallisuuden osaamiskeskushankkeen toteuttamista yhdessä Savonian kanssa. Tavoitteena on valtakunnallisen ja kansainvälisesti toimivan osaamiskeskuksen perustaminen Kuopioon. Jatketaan sopimuksellista kaupunkipolitiikkaa valtion kanssa. Edistetään kaupunkiseudun palveluverkko- ja elinkeinoyhteistyötä sekä uuden MAL-sopimuskauden (2024–2027) toimenpiteitä. Innovaatioekosysteemisopimuksessa keskitytään vuonna 2025 päivitetyn sopimuksen toimenpiteisiin loppukaudelle 2025–2027. Resurssien puitteissa avataan rahoitushakuja sekä osallistutaan kansallisiin vetovastuuhankkeisiin.

Hallinto- ja tukipalvelujen henkilöstöhallinnollista kokoamista tavoitelleen Haltuun-projektin päättämisen jälkeen keskitettyjen hallinto- ja tukipalvelujen kehittäminen on jatkossa osa normaalia toiminnan kehittämistä yhteistyössä toimialojen kanssa. Hallinnon kehittämisessä tarkastellaan vielä rakenteellisia muutoksia, mutta jo toteutettujen muutosten myötä pääpaino on eri hallintopalvelujen osa-alueiden kehittämisessä ja muutosten vakiinnuttamisessa. Lisäksi tuetaan johtamisjärjestelmä uudistuksen toimeenpanoa.

Henkilöstöhallinnon painopisteinä ovat johtamisjärjestelmä uudistuksen ja talouden tasapainotusohjelman toimenpiteet sekä henkilöstön osallistaminen ja yhteistoiminta. Lisäksi työnantajaviestintään ja henkilöstösuunnitteluun kiinnitetään huomiota ja työsuojelutoimintaa yhtenäistetään. Esihenkilötyön tueksi ja henkilöstön työssäolopäivien lisäämiseksi käynnistetään velvoittava työkykyjohtamisen koulutuskokonaisuus, jonka tavoitteena on edistää mm. työkyvyn tuen toimintamallin mukaista ennakointia, työkykyjärjestelmän käyttöä sekä työntekijän ja työyhteisön osallistamista työkyvyn tukemisessa.

Talous- ja omistajaohjauksessa jatketaan tasapainotusohjelman toimeenpanon ohjausta ja seurannan koordinoitua, koska tasapainotusohjelman toimenpiteet kohdistuvat laajasti kaupunkiorganisaatioon. Painopisteenä on myös talouden ja hankintojen prosessien sekä hankintasopimusten sopimushallinnan kehittäminen. Lisäksi pyritään varautumaan hankintalain muutoksen edellyttämiin sidosyksiköitä koskeviin yritysjärjestelyihin.

Tekoäly on tulossa laajasti eri palveluihin ja vakiinnuttaa asemaansa osana kaupungin toimintaympäristöä. Meneillään olevassa tietohallinnon koordinoimassa Tekoäly tukiälyksi -hankkeessa pyritään tunnistamaan kohteita, joissa tekoälyä voidaan jatkossa hyödyntää hallitusti ja sitä kautta uudistaa ja tehostaa kaupungin eri toimintaprosesseja. Lisäksi vastuualueen painopisteenä on tietoturvan ja -suojan kehittäminen.

Henkilöstösuunnittelu

Elinvoima- ja konsernipalvelujen toimialan henkilötyövuosimäärä nousee vuodesta 2025 vuoteen 2026. Henkilötyövuosimäärän nousun taustalla on hallinto- ja tukipalvelujen kokoaminen suuremmiksi kokonaisuuksiksi Haltuun-projektin loppuun saattamisen kautta, kun muilta toimialoilta siirtyy noin 37 henkilötyövuotta.

Muut toimialan henkilötyövuosissa tapahtuvat muutokset liittyvät uusiin tehtäviin, hankkeiden muutoksiin tai työtehtävien uudelleen organisointiin, kun luonnollisen poistuman kautta jätetään täyttämättä avoimeksi tulevia työtehtäviä.

Talouden tasapainotustoimenpiteet

Kaupunginvaltuuston 20.5.2024 hyväksymä talouden tasapainotusohjelma ja siinä hyväksytyt linjaukset ohjaavat toimintaa lähivuosina. Elinvoima- ja konsernipalvelujen toimialan vuoden 2026 talousarvion valmistelussa on huomioitu seuraavat talouden tasapainotuksen toimenpiteet:

- Toimenpiteet työmarkkinatuen kuntaosuuden pienentämiseksi (tavoite jatkuu vuodelta 2025), säästö 500 000 euroa
- Operatiivisen johtamisjärjestelmän muutos (viran lakkauttaminen), säästö 100 000 euroa
- Inhouse-yhtiöiden tuottavuus- ja tehokkuusvaatimusten vaikutukset
- Hankintaosaamisen kehittämisen vaikutukset
- Henkilöstöhallinnon osalta on huomioitu tavoitteet työssäolopäivien lisäämisessä ja henkilöstösuunnittelun tehostamisessa sekä henkilöstöohjeiden tarkennusten vaikutukset henkilöstökustannuksiin. Esimerkiksi talous- ja omistajaohjauksessa avoimeksi tulevaa tehtävää ei täytetä, henkilötyövuoden vähentäminen toteutetaan tehtävien uudelleen järjestelyillä, säästö 55 000 euroa.

Tavoitteet ja toimenpiteet – Elinvoima- ja konsernipalvelujen toimiala

HYVINVOIVA JA YHTEISÖLLINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia	Asukkaiden vaikuttaminen itseään koskeviin asioihin	Strategiaa toteuttavat ohjelmat ja strateginen viestintä.
1.3. Elinikäinen oppiminen, työ ja toimeentulo	Pitkäaikaistyöttömyys ja nuorisotyöttömyys vähenevät	Pitkäaikaistyöttömien määrä Pitkäaikaistyöttömien osuus työttömistä Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä Alle 25-vuotiaiden osuus työttömistä	Kehitetään vaikuttavampia työvoima- ja työllisyyspalveluja painopisteinä digitaaliset työllisyyspalvelut, osaamisperusteinen rekrytointi ja kotoutumispalvelut.
1.3. Elinikäinen oppiminen, työ ja toimeentulo	Vahvistamme työikäisten työkykyä sekä työssä jaksamista	Työkyvyttömyyseläkettä saavien osuus työikäisistä Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, osuus vastaavan ikäisestä väestöstä	Haetaan uusia ratkaisu- ja palvelumalleja työttömien työkyvyn tukemiseksi ekosysteemiyhteistyössä.

KASVAVA JA ELINVOIMAINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
2.1. Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyysympäristö	Tuemme yhdessä eri toimijoiden kanssa yrittäjyyskasvatusta, uutta yritystoimintaa sekä olemassa olevien yritysten kasvua ja elinvoimaa	Liikevaihdon ja viennin kehitys Yrityskanta / 1000 as. Uudet yritykset / 1000 as. Yritysmuutoseisäksmittaukset	Laadukkaiden ja vaikuttavien yrityspalveluiden kehittäminen ja ylläpito yhdessä kumppaneiden kanssa. Asiakaspalveluprosessien aktiivinen kehittäminen KYVYKÄS-hankkeessa.
2.1. Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyysympäristö	Tonttitarjontamme on riittävä ja monipuolinen	Yritystontit (sopivuus, määrä)	Uusien yritysalueiden kaavoitus (asemakaavaohjelma, yritystonttituotanto-ohjelma) tavoitteena monipuolinen yritystonttitarjonta (kauppa, logistiikka, teollisuus ja toimitilat)
2.1. Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyysympäristö	Yritykset saavat osaavaa työvoimaa	Pk-yritysten osuus (%), joissa työvoiman saatavuus merkittävin työllistämisen este Työllisyysaste Avoimet työpaikat	Yritysten kontaktoinnin ja rekrytointeja tukevien palveluiden kehittäminen, KV-rekrytoinnin palvelut, osaamisperusteinen rekrytointi -hanke ja osaajavetoimahankkeen jälkeinen toimintamalli osaajavetoisuuden tueksi.

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
2.2. Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys	Kaupunkikeskusta, lähiöt ja maaseutu ovat elinvoimaisia ja viihtyisiä	Asuntotuotanto (lkm, tyyppi, hallintasuhde) Asuntotuotannon tonttireservi, vuotta Maaseutuohjelman toteuttaminen	Edistetään ja seurataan kaupunkiseudun MAL-sopimuksen toteutumista. Toteutetaan maaseutuohjelman seuranta ja edistetään ohjelman toimenpiteitä yhdessä maaseututoimijoiden kanssa. Kaupunginosatarinoita nostetaan esille kaupungin viestinnässä.
2.2. Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys	Kehitämme Savilahtea kärkihankkeena	Savilahden rakentamisen eteneminen	Savilahden toimijoiden yhteistyön edistäminen ja uudet yhteistyön muodot, UEF -kumppanuussopimuksen toteutus Savilahden markkinointi ja yhteistyö toimijoiden kanssa jatkuu. Kytkeytyy laajempaan keskeisen kaupunkialueen kehittämiseen.
2.3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	Kuopio on vetovoimainen opiskelukaupunki	Koulutuksen vetovoimaisuus, hakijamäärät; UEF, Savonia, Sakky Alueelle jäävien valmistuneiden osuus Kaupungin harjoittelupaikkojen määrä	Tuetaan oppilaitosten vetämän Talent Hub Eastern Finland hankkeen toimintaa ja kehitystyötä, jolla opiskelijat saadaan kiinnittymään alueelle paremmin. Tarjotaan harjoittelupaikkoja Kuopiossa opiskeleville.
2.3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	Koulutus vastaa ennakoivasti työelämän muuttuviin tarpeisiin	Mittari kehitetään työllisyyspalvelu-uudistuksen yhteydessä.	Elinkeinoelämän tulevaisuuden työvoimatarpeiden ennakointi / tiedolla johtaminen Korkeakoulujen ja oppilaitosten toimintaedellytysten edunvalvonta
2.3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	Innovaatioekosysteemi edistää liiketoiminnan kasvua ja houkuttelee uusia toimijoita alueelle	Panostukset t&k toimintaan	Innovaatioekosysteemisopimuksen toteutus ja kehittämissankkeiden generointi ja rahoitus. Kehittämisrahoitusta suunnataan pääosin kaupungin omiin hankkeisiin.
2.4. Kasvava ja vastuullinen matkailu	Edistämme monimuotoista kaupunkikulttuuria, tapahtumia ja matkailua	Tapahtuma-avustukset Tapahtumakävijät	Tapahtumien hyödyntämistä Kuopion markkinoinnissa ja tapahtumien kanssa vahvistetaan. Kehitetään kaupunkitasoisesti Kuopiota tapahtumakaupunkina yhdessä muiden palvelualueiden kanssa. Tuetaan tapahtumien sijoittumista Kuopioon.

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
2.4. Kasvava ja vastuullinen matkailu	Kehitämme matkailun kärkihankkeena Tahkoa sekä Kuopion muita matkailualueita yhdessä toimijoiden kanssa	Matkailijoiden yöpymiset Hankkeiden eteneminen	Edistetään matkailun investointihankkeita ja varmistetaan niiden toteutuminen kaavoituksen ja riittävien tonttiresurssien avulla. Kansainvälisen matkailun toimintaedellytysten parantaminen ja matkailun verkosto- ja kehittämistyö.
2.5. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	Aktiivinen, ennakoiva edunvalvonta ja vaikuttaminen tukee Kuopion tunnettuutta ja kehittymistä. Painopisteenä alueen saavuttavuuden (tie-, raide-, lento-, vesiliikenne ja ICT-yhteydet) parantaminen.	Onnistuminen edunvalvonnassa Imago- ja mainetutkimukset	Jäsennetään edunvalvonta ja vaikuttaminen toimintona ja tiivistetään toimijoiden yhteistyötä. Päivitetään edunvalvontasuunnitelma (painopisteet ja välineet). Kuopion tunnettuuden ja mielikuvan parantaminen. Kaupunkimarkkinointi ja vaikuttaminen. Vaikuttamisviestinnän toimenpiteet.

ILMASTO- JA RESURSSIVIISAS KUPIOIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
3.1. Kiertotalous ja resurssiviisaus	Kuopiossa on vahva kiertotalouden yritysverkosto ja sitä tukevaa koulutus- ja innovaatiotoimintaa	Kiertotalousyritysten määrä Hankkeiden eteneminen	Mahdollistetaan ja edistetään kiertotalouteen ja vihreään siirtymään liittyviä yritys- ja kehittämishankkeita. Hepomäen ja Sorsasalon yritysalueiden kehittäminen ja toimenpiteet yritysten sijoittumisen edistämiseksi.
3.1. Kiertotalous ja resurssiviisaus	Hankintamme ovat vastuullisia ja hiilineutraaleja	Ympäristökriteerit sisältävät kilpailutukset (M€/v, kpl/v, %)	Huomioidaan ympäristöystävällisyys ja vastuullisuus hankintojen suunnittelussa ja kilpailutuksissa hankintaohjelman tavoitteiden mukaisesti. Kehitetään kaupungin strategista hankintaosaamista. Jatketaan Sisu-hankkeen koulutuksia hankintoja tekeville toimialoille.

UUDISTUVA JA YHDESSÄ TEKEVÄ KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Kehitämme palvelujamme (ml. digipalvelut) asiakaslähtöisesti ja ratkaisukeskeisesti organisaatorajat ylittäen ja teemme aktiivista verkostoyhteistyötä palvelujen kehittämiseksi	Palvelujen digitalisaatioaste Tyytyväisyys palveluihin	Edistetään kaupunkitasoisesti digitalisaatiota, jotta palvelujen digitalisaatioastetta saadaan kasvatettua. Ylläpidetään digitiekarttaa ja hyödynnetään sitä kehittämisen koordinaatiossa. Edistetään tekoälyn hallittua hyödyntämistä Tekoäly tukiahyksi -hankkeen avulla.
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lisäämme hallinnon ja päätöksenteon avoimuutta ja asukkaiden vaikuttamisen mahdollisuuksia	Kuntalais- ja asiakaspalautteet Kuntalaisaloitteet Avointen tilaisuuksien määrä	Järjestetään avoimia, monikanavaisia kuntalaistilaisuuksia kuntalaisia kiinnostavista ajankohtaisista teemoista.
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lapsivaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa.	Tehtyjen lapsivaikutusarviointien ja tavanomaista tarkempien lapsivaikutusarviointien määrät	Lapsivaikutusten arviointiohjeet ja -lomakkeet on otettu käyttöön. Seurataan, että valmistelijat hyödyntävät ohjeita ja lomakkeita toimielinten päätösten valmistelussa.
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Maaseutuvaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	Tehtyjen maaseutuvaikutusarviointien ja tavanomaista tarkempien maaseutuvaikutusarviointien määrät	Maaseutuvaikutusten arviointiohjeet ja -lomakkeet on otettu käyttöön. Seurataan, että valmistelijat hyödyntävät ohjeita ja lomakkeita toimielinten päätösten valmistelussa.
4.2. Uudistuva johtaminen	Vahvistamme Kuopion työnantajavetovoimaa	Hakijoita / avoin työpaikka Työnantajan suositteluindeksi Yhteistyökumppaneiden määrä Harjoittelijoiden ja työssä oppijoiden määrä Opinnäytetöiden määrä	Vahvistetaan positiivista työnantajamielikuvaa Tiivistetään oppilaitosyhteistyötä Kohdennetaan harjoittelijamarkkinointia niille aloille, joissa rekrytointihaasteita Kannustetaan yksiköitä hyödyntämään opiskelijoita erilaisissa työelämän tarpeissa.
4.2. Uudistuva johtaminen	Kehitämme laadukasta päätöksentekoa, johtamista sekä hyvää ilmapiiriä ja varmistamme toimivat rakenteet	Toimielinten itsearviointien kehitys	Luodaan kaupungin päätöksenteon ja toimielimien toiminnan tueksi pelisäännöt ja seurataan toimielinten toiminnan onnistumista itsearviointikyselyn avulla. Parannetaan päätöksentekoon valmisteltavien esitysten sisältöä ja laatua.

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
4.2. Uudistuva johtaminen	Tuemme esimiestyötä ja kehitämme esimiesten osaamista	Johtamisen arvioinnit Esihenkilötyöhön liittyvät koulutuspäivät/esihenkilö Henkilöstökyselyt esihenkilöiden toiminnasta	Käynnistetään kaikkia esihenkilöitä koskevat esihenkilöiden valmennukset. Järjestetään kaikkia esihenkilöitä velvoittavia seminaareja 3 krt/v. Laaditaan henkilöstökyselyjen tulosten pohjalta kehittämissuunnitelmat. Tuetaan esihenkilöiden osaamista työkykyjohtamisen koulutuksella ja perehdytyksen tukena toimivilla materiaaleilla.
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Varmistamme henkilöstön osaamisen ja urakehityksen	Koulutuspäivät / htv Työkierto Priiman käyttäjien määrä Sisäisesti täytetyt avoimet työpaikat Kehityskeskustelut ja varhaisen välittämisen keskustelut	Kannustetaan ja mahdollistetaan henkilöstölle työhön liittyvän osaamisen kehittäminen Kannustetaan henkilöstöä jatkuvaan oppimiseen Priima-oppimisympäristössä ja tuetaan eri substanssialoille suuntautuvia sisältöjen kehittämistä. Käydään säännölliset kehityskeskustelut ja tarvittaessa työkyvyn tuen keskustelut Aino-työkykyjohtamis-järjestelmällä. Kehitetään kehityskeskustelulomakkeita eri tarpeisiin. Kannustetaan henkilöstöä työkiertoon

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Lisäämme henkilöstön koettua työhyvinvointia ja myönteistä työntekijäkokemusta	Työhyvinvointikysely Sairauspoissaolot Työhyvinvointikyselyn tulokset Kehityskeskustelut ja varhaisen välittämisen keskustelut Perehdytysten määrä/tilanne Tehdyt vaarojen ja haittojen arvioinnit Henkilöstöpalvelun kyselyn tulokset	Henkilöstön osallistaminen ja yhteistoiminta Suunnitellaan ja toteutetaan syksyn 2024 tyhy-kyselyn pohjalta työhyvinvointia edistäviä toimenpiteitä Käydään säännölliset kehityskeskustelut ja tarvittaessa työkyvyn tuen keskustelut Aino-työkykyjohtamis-järjestelmällä. Kehitetään kehityskeskustelulomakkeita eri tarpeisiin. Hyödynnetään tarkoituksenmukaisesti työkyvyn eri tukimuotoja (mm. korvaava työ ja osa-aikaratkaisut). Perehdytykset dokumentoidaan Introon WPro-työturvallisuusjärjestelmän käyttö ja seuranta. Työpaikkaselvityksessä suositeltujen toimenpiteiden seuranta.
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kannustamme henkilöstöä oman työn ja työyhteisön kehittämiseen. Tuemme kokeilukulttuuria ja kehitämme osallisuuden rakenteita/foorumeita	Henkilöstön kehittämisaloitteiden määrä Etätöytä tehneet henkilöt ja etätöyöpäivät	Aktivoidaan henkilöstöä mm. Ideapulput-tamon kautta osallistumaan kaupungin toimintojen kehittämiseen.
4.4. Kestävä talous	Kehitämme toimintaa ja talouttamme siten, että tulorahoitus mahdollistaa toimivat palvelut ja tarvittavat investoinnit	Vuosikate % poistoista Investointien tulorahoitus % Lainamäärä € / asukas	Toimeenpannaan talouden tasapainotusohjelma. Kehitetään tukipalveluprosesseja. Hyödynnetään tehokkaasti ulkoista (mm. EU) kehittämisrahoitusta.
4.4. Kestävä talous	Mitoitamme palveluverkostomme asiakastarpeen ja talouden kestokyvyn mukaisesti ja pidämme palvelutuotannon tarvitsemat kiinteistöt kunnossa	Tilakustannukset % kokonaiskustannuksista	Osana kaupungin talouden tasapainotusohjelmaa osallistutaan aktiivisesti palveluverkoston tehokkuutta ja taloudellisuutta edistävien ratkaisujen rakentamiseen.

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
4.4. Kestävä talous	Uudistamme konsernin toimintaa kunnan roolin muutoksen mukaisesti ja olemme vastuullinen ja aktiivinen omistaja. Edellytämme omistamiemme yhteisöjen toimivan tehokkaasti ja tuloksellisesti strategian toteutumista tukien.	Konsernilainojen määrä € / asukas	Uudistetaan konsernin toimintaa ja rakennetta kaupungin strategiaa tukevalla omistajapolitiikalla. Vastataan hankintalain uudistamisen aiheuttamiin muutostarpeisiin omistettujen sidosyksiköiden osalta.

Valtuustoon nähden sitovat mittarit – Elinvoima- ja konsernipalvelujen toimiala

Taloudellisuusmittarit

Mittari	TP 2023	TP 2024	30.6.2025	Tavoite 2025	Tavoite 2026
Kunnan rahoitusosuus työttömyystuista (M€)			7,996	14,133	16,000

Tuloslaskelma – Elinvoima- ja konsernipalvelujen toimiala

ELINVOIMA- JA KONSERNI-PALVELUJEN TOIMIALA 1000 €	TP 2024	TA+M 2025	LTK 2026	Muutos € 2025–2026	Muutos-% 2025–2026
TOIMINTATULOT	4 208	2 361	4 034	1 673	70,9 %
Myyntitulot	2 200	867	2 435	1 568	180,9 %
Maksutulot	7	4	4	0	0,0 %
Tuet ja avustukset	1 855	1 380	1 495	115	8,3 %
Muut toimintatulot	146	110	100	-10	-9,1 %
Muut vuokratulot	17	0	0	0	
Muut tulot	129	110	100	-10	-9,1 %
TOIMINTAMENOT	-30 284	-46 288	-50 591	-4 303	9,3 %
Henkilöstömenot	-13 139	-11 408	-13 737	-2 329	20,4 %
Palkat ja palkkiot	-10 604	-9 093	-10 883	-1 790	19,7 %
Henkilösivumenot					
Eläkemenot	-2 232	-2 044	-2 479	-434	21,3 %
Muut henkilösivumenot	-303	-271	-376	-105	38,6 %
Palvelujen ostot	-3 662	-19 094	-18 727	367	-1,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-87	-133	-105	28	-21,1 %
Avustukset	-11 917	-14 605	-16 770	-2 165	14,8 %
Muut toimintamenot	-1 480	-1 048	-1 252	-204	19,5 %
Tilavuokramenot	-1 265	-923	-1 152	-229	24,8 %
Muut vuokramenot	-136	-103	-85	18	17,5 %
Muut menot	-79	-22	-15	7	-31,8 %
TOIMINTAKATE	-26 075	-43 927	-46 557	-2 630	6,0 %

Toimintatulot, toimintamenot ja toimintakate vastualueittain – Elinvoima- ja konsernipalvelujen toimiala

Yrityspalvelu *	TP	TA+M	LTK	Muutos €	Muutos-%
1000 €	2024	2025	2026	2025–2026	2025–2026
TOIMINTATULOT	3	157	293	136	86,6 %
TOIMINTAMENOT	-1 568	-1 897	-2 077	-180	9,5 %
TOIMINTAKATE	-1 564	-1 740	-1 784	-44	2,5 %

Työllisyyspalvelu *	TP	TA+M	LTK	Muutos €	Muutos-%
1000 €	2024	2025	2026	2025–2026	2025–2026
TOIMINTATULOT	3 719	1 721	3 081	1 360	79,0 %
TOIMINTAMENOT	-19 288	-33 923	-35 524	-1 600	4,7 %
TOIMINTAKATE	-15 568	-32 202	-32 442	-240	0,7 %

Strategia ja kehittäminen *	TP	TA+M	LTK	Muutos €	Muutos-%
1000 €	2024	2025	2026	2025–2026	2025–2026
TOIMINTATULOT	34	52	55	3	5,8 %
TOIMINTAMENOT	-838	-972	-856	115	-11,9 %
TOIMINTAKATE	-803	-920	-801	118	-12,9 %

Markkinointi ja viestintä *	TP	TA+M	LTK	Muutos €	Muutos-%
1000 €	2024	2025	2026	2025–2026	2025–2026
TOIMINTATULOT	14	4	64	60	1 500,0 %
TOIMINTAMENOT	-2 226	-2 493	-2 152	342	-13,7 %
TOIMINTAKATE	-2 213	-2 489	-2 088	402	-16,1 %

Hallintopalvelu **	TP	TA+M	LTK	Muutos €	Muutos-%
1000 €	2024	2025	2026	2025–2026	2025–2026
TOIMINTATULOT	347	355	369	14	3,9 %
TOIMINTAMENOT	-2 202	-2 335	-4 514	-2 178	93,3 %
TOIMINTAKATE	-1 854	-1 980	-4 145	-2 164	109,3 %

Henkilöstöpalvelu **	TP	TA+M	LTK	Muutos €	Muutos-%
1000 €	2024	2025	2026	2025–2026	2025–2026
TOIMINTATULOT	2	4	4	0	0,0 %
TOIMINTAMENOT	-1 220	-1 442	-1 736	-295	20,4 %
TOIMINTAKATE	-1 218	-1 438	-1 732	-295	20,5 %

Talous- ja omistajaohjaus **	TP	TA+M	LTK	Muutos €	Muutos-%
1000 €	2024	2025	2026	2025–2026	2025–2026
TOIMINTATULOT	35	3	113	110	3 666,7 %
TOIMINTAMENOT	-1 267	-1 563	-1 925	-362	23,1 %
TOIMINTAKATE	-1 232	-1 560	-1 812	-252	16,1 %

Tietohallinto **	TP	TA+M	LTK	Muutos €	Muutos-%
1000 €	2024	2025	2026	2025–2026	2025–2026
TOIMINTATULOT	53	65	55	-10	-15,4 %
TOIMINTAMENOT	-1 676	-1 663	-1 808	-145	8,7 %
TOIMINTAKATE	-1 623	-1 598	-1 753	-155	9,7 %

* Elinvoimajaosto

** Konsernijaosto

Henkilöstösuunnitelma – Elinvoima- ja konsernipalvelujen toimiala

Henkilöstösuunnitelma Toimiala yhteensä	TP 2024 htv	KS 2025 htv	LTk 2026 htv	Muutos 2025–2026 htv	Eläköitymis- arvio 2026 htv
Yrityspalvelu	9,2	10,3	12,7	2,4	1,0
Työllisyyspalvelu ¹⁾	71,1	36,5	32,5	-4,0	1,0
Strategia ja kehittäminen	10,6	10,0	9,0	-1,0	4,0
Markkinointi ja viestintä	18,1	16,0	16,3	0,3	1,0
Hallintopalvelu	26,0	27,4	57,8	30,4	1,0
Henkilöstöpalvelu	15,5	16,1	19,0	2,9	3,0
Talous- ja omistajaohjaus	12,7	17,0	20,0	3,0	1,0
Tietohallinto	17,8	19,0	20,0	1,0	1,0
Toimiala yhteensä	181,0	152,3	187,3	35,0	13,0

Eläköitymisarvio on 65 vuotta täyttävät / jo täyttäneet. Lukuihin ei sisälly keskitetystä määrärahasta työllistämismäärärahat ja oppisopimuksella palkattu henkilöstö sekä kesätyöntekijät.

¹⁾ Työllisyyspalvelun vastuualue ilman Kuopion työllisyysaluetta, joka esitetään eriyttynä

Yrityspalvelu *: KYVYKÄS - Pk-yritysten ja yritysneuvonnan uudistuminen ja jatkuvuus Pohjois-Savossa -hankkeen muutos lisää 0,7 henkilötyövuotta. Lisäksi varaudutaan mahdolliseen uuteen kiertotalouteen liittyvään hankkeeseen 1,7 henkilötyövuodella. Henkilötyövuosia ei lisätä, mikäli hankerahoitusta ei saada.

Työllisyyspalvelu *: Kevään 2025 työllisyyspalveluja koskeneiden yhteistoimintaneuvotteluiden tuloksena henkilötyövuodet vähenevät avointen tehtävien täyttämättä jättämisellä ja tehtävien uudelleen järjestelyillä. Lisäksi Haltuun-projektin takia toiselle vastuualueelle siirtyy yksi henkilötyövuosi.

Strategia ja kehittäminen *: Operatiivisen johtamisjärjestelmän muutos vähentää yhden henkilötyövuoden.

Markkinointi ja viestintä *: Haltuun-projektin takia muilta vastuualueilta siirtyy kaksi henkilötyövuotta. Lisäksi Kuopio 250 -juhlavuosioprosjektissa vähenee 1,7 henkilötyövuotta ja viestintäpalveluissa vakinaistetaan määräaikainen tehtävä ja huomioidaan edelleen tasapainotuksen tarve henkilöstösuunnittelukaudella 2026–2028

Hallintopalvelu **: Haltuun-projektin takia muilta vastuualueilta siirtyy 29,5 henkilötyövuotta. Lisäksi lakipalveluja vahvistetaan yhdellä henkilötyövuodella.

Henkilöstöpalvelu **: Haltuun-projektin takia muilta vastuualueilta siirtyy kaksi henkilötyövuotta. Lisäksi henkilöstötehtävien kasvuun perustuen lisätään hr-asiantuntijan määräaikainen tehtävä.

Talous- ja omistajaohjaus **: Haltuun-projektin takia muilta vastuualueilta siirtyy neljä henkilötyövuotta. Lisäksi avoimeksi tulevaa tehtävää ei täytetä, henkilötyövuoden vähentäminen toteutetaan tehtävien uudelleen järjestelyillä.

Tietohallinto **: Tietosuoja-asiantuntijapalveluja vahvistetaan yhdellä henkilötyövuodella.

* Elinvoimajaosto

** Konsernijaosto

Yleishallinto

Yleishallintoon sisältyvä toiminta palvelee koko kaupunkiyhteisöä. Talousarviokohta sisältää mm. kaupunginvaltuuston ja -hallituksen määrärahat, verotuskustannukset sekä keskitetysti maksettavat jäsenmaksut ja osuudet, henkilöstömenot, tukipalvelut ja avustukset. Lisäksi yleishallintoon on koottu ict- ja muiden kehittämishankkeiden määrärahat.

Kaupunginvaltuusto

Valtuuston toimintamenoihin on varattu 0,6 milj. euroa. Määräraha sisältää kaupunginvaltuuston puheenjohtajan käyttövarat 5 000 euroa. Valtuutettujen ja valtuustoryhmien tukemiseen on varattu yhteensä 73 000 euroa.

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksen ja kaupungin johdon toimintamenoihin on varattu yhteensä 2,3 milj. euroa. Toimintamenoihin sisältyy kaupunginhallituksen käyttövarausmääräraha 100 000 euroa. Pitäjäraatien toimintamenoihin on varattu 180 000 euroa.

Muu yleishallinto

Muu yleishallinto sisältää keskitetysti maksettavat jäsenmaksut ja osuudet 2 milj. euroa, josta Kuopion, Nilsin ja Juankosken kaupunkikeskustojen kehittämisyhdistysten avustusten osuus on yhteensä 85 000 euroa. Kaupungin myöntämiin tapahtuma-avustuksiin on varattu 0,7 milj. euroa. Keskitettyjen talous- ja palkkahallinnon tukipalveluiden määrärahavaraus on 1,6 milj. euroa ja ict-palveluiden varaus 2,5 milj. euroa. Verotuskustannuksiin on varattu 1,4 milj. euroa.

Kehittämishankkeet

Digikehittäminen sisältää keskitetyt strategioita edistävät sekä teknisen infrastruktuurin kehittämiseen ja muihin teknologiaprojekteihin varattavat määrärahat. Määrärahaa varataan tekoälyn hallitun hyödyntämisen, datahallintaan, digiturvallisuuden, varautumisen ja tietosuojan kehittämiseen. Yhtenä merkittävänä asiana on kaupunkiympäristön toimialan kokonaisjärjestelmähankinta, jolla pyritään korvaamaan paljon vanhentuneita järjestelmiä ja uudistamaan laajasti toimialan toimintaprosesseja. Digikehittämisen toimintamenoihin on varattu yhteensä 2,06 milj. euroa.

Kuopion kaupungilla on vuosittain toteutuksessa noin 50–60 ulkoista rahoitusta saavaa hanketta. Lisäksi kaupunki osarahoittaa muiden toteuttamia hankkeita. Suurin osa hankkeista rahoitetaan toimialojen omista määrärahoista. Yleishallinnon kehittämisrahoitus (muut kehittämishankkeet) on pääosin varattu Kuopion strategian mukaisten EU-hankkeiden sekä Kuopion innovaatioekosysteemisopimuksen hankkeiden kuntarahoitukseen.

Yleishallinnon kehittämisrahoituksessa (muut kehittämishankkeet) on vuonna 2026 varauduttu rahoittamaan seuraavia käynnissä ja päätöksenteossa olevia hankkeita:

- Maaseudun kehittämiseen kohdistuvaa Leader-toimintaa (Kehittämisyhdistys Kalakukko ry)
- PROTO – Prosessikehittämisen toimintamallit (Strategia ja kehittämisen vastuualue)
- Future DiverCity2 -hanketta (Anti Festivals)
- Kuopion ja valtion välisen innovaatioekosysteemisopimuksen käynnissä olevia ja uusia hankkeita. Sopimuksessa painopisteinä ovat terveys- ja hyvinvointiteknologia sekä vesiklusteri ja kokonaisturvallisuus läpileikkaavana.
- Talent Hub Eastern Finland -hanketta (Itä-Suomen yliopisto)
- Matkailullisesti merkittävien tapahtumien yhteistuotantomalli -hanketta (Kuopion kaupunkikeskustan kehittämisyhdistys)
- Hyvä Veto -hanketta (KUPS ry)
- Itä-Suomen yliopiston tekniikan lahjoitusprofessuuria (teknillinen fysiikka, sulautetut järjestelmät) 120 000 euroa/vuosi, yhteensä 600 000 euroa vuosina 2023–2027

- Viksu Kuopio -ohjelman pienet hankkeet (yhteensä 20 000 euroa)
- Kaupunginjohtajan innovaatiopalkintoa, Kuopion strategian tarkistamista sekä muita mahdollisia pieniä kehittämishankkeita
- Määrärahasta sitomatonta on yhteensä 250 000 euroa ja se kohdennetaan pääsääntöisesti kaupungin omiin strategian mukaisiin kehittämishankkeisiin.

Muiden kehittämishankkeiden toimintakate on yhteensä 0,72 milj. euroa.

Henkilöstö ja henkilöstön kehittäminen

Henkilöstöpalveluihin on varattu keskitetty tuloarvio 0,2 milj. euroa ja määräraha 1,4 milj. euroa, jotka sisältävät varaukset mm. palvelussuhdepalveluiden ja yhteistoiminnan sekä työhyvinvoinnin edistämisen, palkitsemisen ja virkistäytymisen osalta. Lisäksi henkilöstöpalvelun keskitetyt korotusvaraukset sisältävät kunta-alan eri sopimusalojen kehittämisohjelman keskitetyn määrärahavarauksen 0,3 milj. euroa sekä tavoitteeksi asetetut palkattomat vapaat ja lomarahojen vapaaksi vaihtamiset yhteensä 0,5 milj. euroa.

Talouden tasapainotustoimenpiteet

Kaupunginvaltuuston 20.5.2024 hyväksymä talouden tasapainotusohjelma ja siinä hyväksytyt linjaukset ohjaavat toimintaa lähivuosina. Yleishallinnon vuoden 2026 talousarvion valmistelussa on huomioitu seuraavat talouden tasapainotuksen toimenpiteet:

- Päätöksentekoprosessin kustannusten pienentäminen (Pete lautakunta), säästö 15 000 euroa
- Golf-osakkeiden myynti, säästö 40 000 euroa
- Edustus- ja vieraanvaraisuuskulujen vähentäminen Kuopio 250 -juhlavuoden jälkeen, säästö 20 000 euroa
- Kansainvälisen toiminnan vähentäminen Kuopio 250 -juhlavuoden jälkeen, säästö 30 000 euroa
- Tapahtuma-avustusten pienentäminen Kuopio 250 -juhlavuoden jälkeen, säästö 200 000 euroa
- Inhouse-yhtiöiden (Istekki Oy ja Monetra Pohjois-Savo Oy) tuottavuus- ja tehokkuusvaatimusten vaikutukset, säästö 300 000 euroa
- Henkilöstöpalvelut (henkilöstöedut ja palkitseminen sekä yhteistoiminta), säästö 60 000 euroa
- Kuopion kaupungin henkilöstön vapaaehtoiset palkattomat vapaat ja lomarahojen vapaaksi vaihtaminen, säästötavoite 500 000 euroa

Tuloslaskelma – Yleishallinto

Yleishallinto 1000 €	TP 2024	TA+M 2025	LTK 2026	Muutos € 2025–2026	Muutos-% 2025–2026
TOIMINTATULOT	2 700	1 309	1 162	-147	-11,2 %
Myyntitulot	1 606	141	260	119	84,4 %
Maksutulot	-1	0			
Tuet ja avustukset	338	451	185	-266	-59,0 %
Muut toimintatulot	758	717	717	0	0,0 %
Muut vuokratulot	649	642	647	5	0,8 %
Muut tulot	110	75	70	-5	-6,7 %
TOIMINTAMENOT	-14 290	-17 777	-16 367	1 410	-7,9 %
Henkilöstömenot	-1 704	-2 530	-1 782	748	-29,6 %
Palkat ja palkkiot	-1 441	-2 140	-1 521	619	-28,9 %
Henkilösivumenot					
Eläkemeno	-232	-342	-227	115	-33,7 %
Muut henkilösivumenot	-30	-48	-34	14	-28,8 %
Palvelujen ostot	-9 885	-11 482	-11 002	480	-4,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-44	-13	-31	-18	138,5 %
Avustukset	-1 522	-2 045	-1 704	341	-16,7 %
Muut toimintamenot	-1 135	-1 707	-1 848	-141	8,3 %
Tilavuokramenot	-599	-703	-997	-294	29,5 %
Muut vuokramenot	-31	-61	-63	-2	3,3 %
Muut menot	-505	-943	-788	155	-16,4 %
TOIMINTAKATE	-11 590	-16 468	-15 205	1 263	-7,7 %

Toimintatulot, toimintamenot ja toimintakate kustannuspaikoittain – Yleishallinto

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuusto ** 1000 €	TP 2024	TA+M 2025	LTK 2026	Muutos € 2025–2026	Muutos-% 2025–2026
TOIMINTATULOT	3	5	5	0	0,0 %
TOIMINTAMENOT	-497	-586	-637	-51	8,7 %
TOIMINTAKATE	-494	-581	-632	-51	8,8 %

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus ** 1000 €	TP 2024	TA+M 2025	LTK 2026	Muutos € 2025–2026	Muutos-% 2025–2026
TOIMINTATULOT	42	27	21	-6	-22,2 %
TOIMINTAMENOT	-1 747	-2 240	-2 076	164	-7,3 %
TOIMINTAKATE	-1 704	-2 213	-2 055	158	-7,1 %

Pitäjäraadit ** 1000 €	TP 2024	TA+M 2025	LTK 2026	Muutos € 2025–2026	Muutos-% 2025–2026
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0,0 %
TOIMINTAMENOT	-170	-180	-180	0	0,0 %
TOIMINTAKATE	-170	-180	-180	0	0,0 %

Pete lautakunta **	TP	TA+M	LTK	Muutos €	Muutos-%
1000 €	2024	2025	2026	2025–2026	2025–2026
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	
TOIMINTAMENOT	-22	-15	0	15	-100,0 %
TOIMINTAKATE	-22	-15	0	15	-100,0 %

Muu yleishallinto

Kansainvälinen toiminta *	TP	TA+M	LTK	Muutos €	Muutos-%
1000 €	2024	2025	2026	2025–2026	2025–2026
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	
TOIMINTAMENOT	-15	-100	-70	30	-30,0 %
TOIMINTAKATE	-15	-100	-70	30	-30,0 %

Stipendit ja tunnustukset **	TP	TA+M	LTK	Muutos €	Muutos-%
1000 €	2024	2025	2026	2025–2026	2025–2026
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	
TOIMINTAMENOT	-21	-24	-24	0	0,0 %
TOIMINTAKATE	-21	-24	-24	0	0,0 %

Tapahtumat *	TP	TA+M	LTK	Muutos €	Muutos-%
1000 €	2024	2025	2026	2025–2026	2025–2026
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	
TOIMINTAMENOT	-807	-900	-700	200	-22,2 %
TOIMINTAKATE	-807	-900	-700	200	-22,2 %

Jäsenmaksut ja osuudet **	TP	TA+M	LTK	Muutos €	Muutos-%
1000 €	2024	2025	2026	2025–2026	2025–2026
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	
TOIMINTAMENOT	-1 934	-2 015	-1 997	18	-0,9 %
TOIMINTAKATE	-1 934	-2 015	-1 997	18	-0,9 %

Yhteiset tuki- ja tietojärj.palv. **	TP	TA+M	LTK	Muutos €	Muutos-%
1000 €	2024	2025	2026	2025–2026	2025–2026
TOIMINTATULOT	105	0	90	90	
TOIMINTAMENOT	-4 218	-4 369	-4 148	221	-5,1 %
TOIMINTAKATE	-4 113	-4 369	-4 058	311	-7,1 %

Pelastustoimen järjestäminen **	TP	TA+M	LTK	Muutos €	Muutos-%
1000 €	2024	2025	2026	2025–2026	2025–2026
TOIMINTATULOT	123	0	0	0	
TOIMINTAMENOT	-161	-20	-20	0	0,0 %
TOIMINTAKATE	-38	-20	-20	0	0,0 %

Verotus **	TP	TA+M	LTK	Muutos €	Muutos-%
1000 €	2024	2025	2026	2025–2026	2025–2026
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	
TOIMINTAMENOT	-1 409	-1 533	-1 350	-183	-11,9 %
TOIMINTAKATE	-1 409	-1 533	-1 350	-183	-11,9 %

Muut tuotot ja luottotappiot **	TP	TA+M	LTK	Muutos €	Muutos-%
1000 €	2024	2025	2026	2025–2026	2025–2026
TOIMINTATULOT	-146	50	50	0	0,0 %
TOIMINTAMENOT	-173	-130	-130	0	0,0 %
TOIMINTAKATE	-319	-80	-80	0	0,0 %

Johtokeskustoiminta **	TP	TA+M	LTK	Muutos €	Muutos-%
1000 €	2024	2025	2026	2025–2026	2025–2026
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	
TOIMINTAMENOT	-50	-175	-225	-50	28,6 %
TOIMINTAKATE	-50	-175	-225	-50	28,6 %

Tilaaja tuottaja ostopalvelut **	TP	TA+M	LTK	Muutos €	Muutos-%
1000 €	2024	2025	2026	2025–2026	2025–2026
TOIMINTATULOT	646	637	642	5	0,8 %
TOIMINTAMENOT	-277	-307	-312	-5	1,6 %
TOIMINTAKATE	369	330	330	0	0,0 %

Pys. vast. myyn.voitot ja -tappiot **	TP	TA+M	LTK	Muutos €	Muutos-%
1000 €	2024	2025	2026	2025–2026	2025–2026
TOIMINTATULOT	9	0	0	0	
TOIMINTAMENOT	0	0	0	0	
TOIMINTAKATE	9	0	0	0	

Sop.kuntien vos/kansalaisopisto **	TP	TA+M	LTK	Muutos €	Muutos-%
1000 €	2024	2025	2026	2025–2026	2025–2026
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	
TOIMINTAMENOT	-146	-150	-150	0	0,0 %
TOIMINTAKATE	-146	-150	-150	0	0,0 %

Väestönsuojat **	TP	TA+M	LTK	Muutos €	Muutos-%
1000 €	2024	2025	2026	2025–2026	2025–2026
TOIMINTATULOT	1 437	0	0	0	
TOIMINTAMENOT	0	0	-287	-287	
TOIMINTAKATE	1 437	0	-287	-287	

Kehittämishankkeet

Digikehittäminen **	TP	TA+M	LTK	Muutos €	Muutos-%
1000 €	2024	2025	2026	2025–2026	2025–2026
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	
TOIMINTAMENOT	-732	-1 966	-2 056	-90	4,6 %
TOIMINTAKATE	-732	-1 966	-2 056	-90	4,6 %

Muut kehittämishankkeet *	TP	TA+M	LTK	Muutos €	Muutos-%
1000 €	2024	2025	2026	2025–2026	2025–2026
TOIMINTATULOT	205	360	104	-256	-71,1 %
TOIMINTAMENOT	-692	-990	-828	162	-16,4 %
TOIMINTAKATE	-487	-630	-724	-94	-24,1 %

Henkilöstö ja henkilöstön kehittäminen

Henkilöstöpalvelut **	TP	TA+M	LTK	Muutos €	Muutos-%
1000 €	2024	2025	2026	2025–2026	2025–2026
TOIMINTATULOT	174	140	170	30	21,4 %
TOIMINTAMENOT	-1 067	-1 260	-1 227	33	-2,6 %
TOIMINTAKATE	-893	-1 120	-1 057	63	-5,7 %

Keskitetty koulutus ja kehittäminen **	TP	TA+M	LTK	Muutos €	Muutos-%
1000 €	2024	2025	2026	2025–2026	2025–2026
TOIMINTATULOT	101	90	80	-10	-11,1 %
TOIMINTAMENOT	-149	-150	-150	0	0,0 %
TOIMINTAKATE	-48	-60	-70	-10	16,7 %

Työterveyshuolto ** 1000 €	TP 2024	TA+M 2025	LTK 2026	Muutos € 2025–2026	Muutos-% 2025–2026
TOIMINTATULOT	1	0	0	0	
TOIMINTAMENOT	-2	0	0	0	
TOIMINTAKATE	-0	0	0	0	

Keskitetyt korotusvaraukset ** 1000 €	TP 2024	TA+M 2025	LTK 2026	Muutos € 2025–2026	Muutos-% 2025–2026
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	
TOIMINTAMENOT	0	-667	200	867	-130,0 %
TOIMINTAKATE	0	-667	200	867	-130,0 %

* Elinvoimajaosto

** Konsernijaosto

Henkilöstösuunnitelma – Yleishallinto

Henkilöstösuunnitelma Yleishallinto	TP 2024 htv	KS 2025 htv	LTK 2026 htv	Muutos 2025–2026 htv	Eläköitymis- arvio 2026 htv
Yleishallinto	11,9	11,9	11,9	0,0	1,0
Yleishallinto yhteensä	11,9	11,9	11,9	0,0	1,0

Eläköitymisarvio on 65 vuotta täyttävät / jo täyttäneet. Lukuihin ei sisälly keskitetystä määrärahasta työllistämisvaroin ja oppisopimuksella palkattu henkilöstö sekä kesätyöntekijät.

Yleishallinto/Digikehittäminen **: Intranetin jatkokehityksen 0,3 henkilötyövuoden määräaikainen tehtävä poistuu. Tekoäly tukiälyksi -hankkeen yhden henkilötyövuoden lisäys ja Tilavarausjärjestelmä-hankkeen yhden henkilötyövuoden lisäys.

Yleishallinto/Muut kehittämishankkeet *: Pohjois-Savon osaajavetovoimahankkeen päättyminen vähentää 1,8 henkilötyövuotta, kokonaisturvallisuuden osaamiskeskus -hankkeen muutos vähentää 0,4 henkilötyövuotta ja mahdollisen uuden hankkeen alkaminen lisää 0,5 henkilötyövuotta.

* Elinvoimajaosto

** Konsernijaosto

Kuopion Tilapalvelut

Kuopion Tilapalvelut on kirjanpidollinen taseyksikkö, jonka tavoitteena on nollatulos ja kaupunginhallituksen asettama 14,55 milj. euron peruspääoman korkotuotto. Tilapalvelujen vuoden 2026 tuottotavoite poikkeaa kaupunginhallituksen asettamasta pääoman korkotuotosta ja on vuoden 2026 talousarviossa 17,8 milj. euroa.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Sote lainsäädännön pohjalta kunnat on veloitettu yhtiöittämään sote- ja pelakiinteistöt. Kuopion kaupunki on käynnistänyt sote-kiinteistöyhtiön perustamistoimenpiteet vuoden 2025 aikana. Kuopion kaupunginhallitus on valtuuttanut Kuopion Tilapalvelut kilpailuttamaan perustettavan sote-yhtiön hallinto- ja ylläpitopalvelut.

Kuopion Tilapalvelut on vuokrannut kaupungin omistamissa rakennuksissa olevat sote- ja pelatilat Pohjois-Savon hyvinvointialueelle. Vuokrattujen tilojen kokonaismäärä vuonna 2025 on 83 000 brm² ja vuokratulo noin 15,8 milj. euroa vuodessa. 1.1.2026 toimintansa aloittavan sote-yhtiön arvioidut neliömäärät ovat noin 51 800 ja yhtiöön siirrettävien rakennusten lukumäärä on 22 kappaletta. Sote-yhtiön vuoden 2026 budjetti ja tuloslaskelma tarkentuvat Pohjois-Savon hyvinvointialueen kanssa käytävien vuokrasopimusneuvottelujen jälkeen.

Rakennusalan matalasuhdanne jatkuu myös vuonna 2026 johtuen enimmäkseen asuntorakentamisen vähäisestä määrästä. Tämä näkyy positiivisesti kilpailun lisääntymisenä julkisissa rakennushankkeissa ja mm. purkukustannusten alenemisena. Yhteistoiminnallisilla hankemuodoilla voidaan hyödyntää suhdanteiden muutoksen takia lisääntynyt tarjonta, hallitsemaan hankkeisiin liittyviä kustannusriskejä ja hyödyntämään mahdolliset tulevat rakennuskustannusten alenemiset.

Energiakustannusten nousu jatkuu ja vaikuttaa eniten rakennusten lämmityskustannuksiin. Energiahinnan nousun vaikutusta pyritään vähentämään energiasäästöohjelman toimenpiteillä.

Monipaikkainen työskentely on alentanut toimistotilojen käyttöastetta, joka mahdollistaa toimistotilojen tilatehokkuuden nostamisen. Työskentely-ympäristöjen suunnittelussa otetaan huomioon monipaikkaisen työskentelymallin vaikutukset.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Viksu Kuopio -ohjelman tavoitteet ja vähähiilisyyden edistäminen huomioidaan rakentamisessa ja rakennusten ylläpidossa. Tavoitteena on energian käytön vähentäminen kaikissa toimitiloissa ja uusiutuvan energian osuuden lisääminen energiantuotannossa. Lisäksi puun käyttöä rakennushankkeissa pyritään edistämään.

Kuopion kaupunki on sitoutunut valtakunnalliseen Kiertotalouden green dealiin. Kuopio noudattaa resurssitehokkuutta rakentamisessa, mikä tarkoittaa, että palvelutuotannon käytössä olevien rakennusten elinkaarta pyritään pidentämään oikea-aikaisilla korjauksilla. Olemassa olevan rakennuskannan säilyttämistä tarkastellaan aina ensisijaisena vaihtoehtona purkamisen ja uudisrakentamisen sijaan. Uusia toimitiloja rakennettaessa tavoitteena on tehdä rakennuksista monikäyttöisiä ja muokattavia.

Talouden tasapainotusohjelman toimenpiteet kohdentuvat mm. tilankäytön tehokkuuteen ja kaupungin palvelutuotannolle tarpeettomista rakennuksista luopumiseen myymällä tai purkamalla niitä. Kunnossapitotoimenpiteet tullaan kohdentamaan pääosin kaupungin palvelutuotannolle tärkeisiin toimitiloihin.

Tilojen suunnitteluratkaisuissa korostuvat esteettömyys, monikäyttöisyys ja muuntojoustavuus.

Parannamme päätöksentekoon valmisteltavien materiaalien laatua.

Kehitämme yhteisöllisyyttä ja kaupungin sisäistä yhteistyötä parantaaksemme henkilöstön työhyvinvointia ja jaksamista. Samalla varmistamme riittävän henkilöstöresursoinnin ja varaudumme suureen eläköitymiseen.

Henkilöstösuunnittelu

Kuopion Tilapalveluiden henkilöstön eläköityminen huomioidaan henkilöstösuunnittelussa ja tulevien rekrytointien käynnistämässä. Henkilöstösuunnittelussa huomioidaan tehtävien sisältö ja vastuut sekä avoimien tehtävien täyttäminen oikea-aikaisesti. Tavoitteena on varmistaa toiminnan vaatima osaaminen ja henkilöstöresurssit.

Työhyvinvointiin panostetaan, henkilöstön monitaitoisuutta ja osaamista edistetään sekä mahdollistetaan monipaikkainen työskentelymalli.

Talouden tasapainotustoimenpiteet

Kaupunginvaltuuston 20.5.2024 hyväksymä talouden tasapainotusohjelma ja siinä hyväksytyt linjaukset ohjaavat toimintaa lähivuosina. Kuopion Tilapalveluiden vuoden 2026 talousarvion valmistelussa on huomioitu seuraavat talouden tasapainotuksen toimenpiteet:

- Kiinteistöjen korjausohjelman kohdentaminen palvelutuotannolle tärkeisiin tiloihin, säästö 640 000 euroa
- Ylläpitokustannusten vähentyminen kiinteistöjen myyntien/purkamisen seurauksena, säästöksi arvioidaan 200 000 euroa vuodessa.
- Inhouse-yhtiö Servica Oy:n sopimusuudistuksella tavoitellaan toiminnan tehostamista ja kustannussäästöjä.
- Uusilla puitejärjestelyillä tehostetaan toimintaa ja mahdollistetaan kaupungin tavoitteiden saavuttaminen.
- Tilapalvelut on huomionnut henkilöstöraamissa tulevat vuoden 2026 toimintaympäristön muutokset.

Tavoitteet ja toimenpiteet – Kuopion Tilapalvelut

HYVINVOIVA JA YHTEISÖLLINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Parannamme arjen turvallisuutta ja ympäristön esteettömyyttä	Katuturvallisuusindeksi Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä	Tilat suunnitellaan esteettömiksi. Kiinteistöjen ylläpidossa varmistetaan tilojen käytettävyyden ja turvallinen käyttö.
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevia kohtaamispaikkoja ja luonnon saavutettavuutta	Virkistys- ja urheilualueiden määrä / 1000 asukasta Asukastoiminnan ja nuorisotilojen kävijämäärät	Edistetään tilojen yhteiskäyttöä suunnitteluratkaisilla ja taloteknisillä järjestelmillä. Parannetaan tilojen saavutettavuutta edistämällä digitaalista tilanvarauspalvelun käyttöönottoa.

ILMASTO- JA RESURSSIVIISAS KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
3.1. Kiertotalous ja resurssiviisaus	Edistämme puurakentamista mm. kaavoituksen keinoin	Toteutuneet puurakennushankkeet	Edistetään puun käyttöä rakennusmateriaalina toimitilarakentamisessa.
3.1. Kiertotalous ja resurssiviisaus	Hankintamme ovat vastuullisia ja hiilineutraaleja	Ympäristökriteerit sisältävät kilpailutukset (M€/v, kpl/v, %)	Selvitetään toimitilahankkeiden ja hankintojen hiilijalanjälki ja pyritään pienentämään sitä.
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tehostamme energiankäyttöä 10 prosenttia ja lisäämme uusiutuvien energiamuotojen käyttöä	Sähkön ja lämmön ominaiskulutus kaupungin kiinteistöissä (kWh / r-m3) Uusiutuvan energian osuus tuotetusta energiasta (%)	Jatketaan ja laajennetaan laaditun energiansäästöohjelman toimenpiteitä. Toimitilahankkeissa selvitetään uusiutuvan energian käyttömahdollisuudet. Rakennamme vuosittain vähintään yhden aurinkovoimalan.
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Teemme aktiivisesti toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja ilmatoriskien (mm. sään ääri-ilmiöt) pienentämiseksi	CO ₂ -päästöt / asukas (t CO ₂ -ekv / as)	Päivitetään toimitilojen suunnitteluohjeisto huomioiden ilmastonmuutoksen vaikutukset. Kiinteistöjen ylläpidossa huomioidaan ilmastonmuutoksen vaikutukset.

UUDISTUVA JA YHDESSÄ TEKEVÄ KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Kehitämme palvelujamme (ml. digipalvelut) asiakaslähtöisesti ja ratkaisukeskeisesti organisaatorajat ylittäen ja teemme aktiivista verkostoyhteistyötä palvelujen kehittämiseksi	Palvelujen digitalisaatioaste Tyytyväisyys palveluihin	Kehitämme tilojen saavutettavuutta ja monikäyttöisyyttä digitalisaation avulla.
4.2. Uudistuva johtaminen	Vahvistamme Kuopion työnantajavetoa	Hakijoita / avoin työpaikka Työnantajan suositteluindeksi	Parannetaan Kuopion kaupungin työnantajamielikuvaa yhdessä kaupungin muiden yksiköiden kanssa.
4.2. Uudistuva johtaminen	Kehitämme laadukasta päätöksentekoa, johtamista sekä hyvää ilmapiiriä ja varmistamme toimivat rakenteet	Toimielinten itsearviointien kehitys	Parannamme päätöksentekoon valmisteltavien esitysten sisältöä ja laatua.
4.2. Uudistuva johtaminen	Tuemme esimiestyötä ja kehitämme esimiesten osaamista	Johtamisen arvioinnit	Kannustetaan esimiehiä osallistumaan koulutuksiin ja kehittämään omaa johtamisosaamistaan.
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Varmistamme henkilöstön osaamisen ja urakehityksen	Koulutuspäivät / htv Työkierro Sisäisesti täytetyt avoimet työpaikat	Pidetään vuosittain henkilöstön kehityskeskustelut ja mahdollistetaan ammatillinen kehittyminen.
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Lisäämme henkilöstön koettua työhyvinvointia ja myönteistä työntekijäkokemusta	Työhyvinvointikysely Sairauspoissaolot	Kehitetään Tilapalveluiden yhteisöllisyyttä ja sisäistä yhteistyötä.
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kannustamme henkilöstöä oman työn ja työyhteisön kehittämiseen. Tuemme kokeilukulttuuria ja kehitämme osallisuuden rakenteita/foorumeita.	Henkilöstön kehittämisaloitteiden määrä Etätyötä tehneet henkilöt ja etätyöpäivät	Laaditaan yksikkökohtaiset toimintasuunnitelmat ja tavoitteet yhteistyössä henkilöstön kanssa. Mahdollistetaan monipaikkainen työskentely.
4.4. Kestävä talous	Mitoitamme palveluverkostomme asiakastarpeen ja talouden kestävyyden mukaisesti ja pidämme palvelutuotannon tarvitsemat kiinteistöt kunnossa	Tilakustannukset % kokonaiskustannuksista	Ylläpidetään palveluverkoston kiinteistöjä huoltosuunnitelman mukaisesti. Osana kaupungin talouden tasapainotusohjelmaa osallistutaan aktiivisesti palveluverkoston tehokkuutta ja taloudellisuutta edistävien ratkaisujen suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Valtuustoon nähden sitovat mittarit – Kuopion Tilapalvelut

Suorituskykymittarit

Mittari	TP 2023	TP 2024	30.6.2025	Tavoite 2025	Tavoite 2026
Toimitilojen kokonaisneliömäärä (brm ²)	662 370	648 747	645 339	595 000	570 000
Ulkoa vuokrattujen tilojen kokonaisneliöt (m ²)	58 174	57 772	57 627	57 000	55 000

Taloudellisuusmittarit

Mittari	TP 2023	TP 2024	30.6.2025	Tavoite 2025	Tavoite 2026
Keskimääräinen tilakustannus (€/brm ² /kk)	11,55	11,89	10,94	12,50	12,72

Vaikuttavuusmittarit

Mittari	TP 2023	TP 2024	30.6.2025	Tavoite 2025	Tavoite 2026
Purettujen rakennusten kokonaisneliöt (brm ²)	8 537	17 153	0	13 000	10 000

Tuloslaskelma – Kuopion Tilapalvelut

Kuopion Tilapalvelut 1 000 euroa	TP 2024	TA+M 2025	LTK 2026
Toimintatulot	111 454	114 954	99 992
Toimintamenot	-68 640	-72 180	-61 023
TOIMINTAKATE	42 814	42 774	38 969
Muut rahoitustulot	0	542	250
Muut rahoitusmenot	-14 556	-17 700	-17 836
VUOSIKATE	28 258	25 616	21 383
Suunnitelman mukaiset poistot	-25 148	-25 616	-21 383
TILIKAUDEN TULOS	3 109	0	0
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	4	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	3 113	0	0

Henkilöstösuunnitelma - Kuopion Tilapalvelut

Henkilöstösuunnitelma Kuopion Tilapalvelut	TP 2024 htv	KS 2025 htv	LTK 2026 htv	Muutos 2025–2026 htv	Eläköitymis- arvio 2026 htv
Kuopion Tilapalvelut	39,4	41,0	41,0	0,0	5,0
Kuopion Tilapalvelut yhteensä	39,4	41,0	41,0	0,0	5,0

Eläköitymisarvio on 65 vuotta täyttävät / jo täyttäneet. Lukuihin ei sisälly keskitetystä määrärahasta työllistämisvaroin ja oppisopimuksella palkattu henkilöstö sekä kesätyöntekijät.

Kuopion Tilapalvelut: Ei muutoksia.